

Hendrik-Jan Doevendans

Getouwtrek rond certificering

In de praktijk lopen we zo rond oplevering af en toe tegen situaties aan rond het certificeren van brandbeveiligingsinstallaties. Is dat nu nodig, zo'n inspectiecertificaat? Is een installatiecertificaat ook voldoende? In dit spel wordt af en toe flink gepokerd om het maar eens zachtjes uit te drukken. Een inspectiecertificaat is zo iets als het Monster van Loch Ness: het schijnt te bestaan, maar is nog maar door weinigen waargenomen. Hieronder een betoog voor een eerlijk speelveld op basis van heldere regels.

Een opdrachtgever wil een kantoorgebouw renoveren en stelt een ontwerpteam samen. Het is de bedoeling dat het kantoorgebouw wordt opgefrist en heringedeeld zodat het na renovatie weer een paar decennia meekan. In het kantoorgebouw is een sprinklerinstallatie aanwezig. Die beveiligt een deel van het gebouw. Niet het hele gebouw is dus van een sprinklerbeveiliging voorzien. Er zijn kantoorvleugels die wel, en kantoorvleugels die niet zijn beveiligd. De indeling in brandcompartimenten wordt aangepast waardoor wanden die vroeger geen brandwerende functie hadden, deze nu wel krijgen.

Brandscheiding

Wanneer slechts een deel van het gebouw van een sprinklerbeveiliging is voorzien, dan is het gebruikelijk om een brandscheiding aan te brengen tussen het deel dat wel, en het deel dat niet van een sprinklerbeveiliging is voorzien¹⁾. In het betreffende kantoorgebouw is deze brandscheiding tussen wel en niet met sprinklers beveiligd gebied na verbouwing niet aanwezig. Dat zal worden opgelost door aan de onbeveiligde kant van de brandscheiding een strook normale sprinklerkoppen aan te brengen. Het doel hiervan is om de scheidingswand die voor een groot deel uit niet-brandwerende beglazing bestaat te beschermen.

Scenario's:

De sprinklerbeveiliging moet in dit geval twee scenario's beveiligen:

1. in het beveiligde gebied is brand. Deze brand wordt door de sprinklerinstallatie beheerst en groeit niet door naar het onbeveiligde gebied.
2. in het onbeveiligde gebied is brand. Deze kan zich onbelemmerd uitbreiden tot aan de brandscheidingen en wordt ter plaatse van deze brandscheidingen gedurende 60 minuten geweerd. Waar geen brandwerend glas is aangebracht wordt de wand 'gekoeld' door de sprinklerkoppen die langs de brandscheiding zijn aangebracht: hiermee wordt glasbreuk voorkomen. Scenario 2 is in dit geval onhaalbaar omdat zoveel sprinklerkoppen nodig zijn dat bij het gelijktijdig aanspreken hiervan te weinig water beschikbaar is (32 koppen terwijl de watervoorziening ontworpen was voor 18 koppen).

Geopperd wordt het glas te koelen met sprinklerkoppen. Dat is een mogelijkheid: niet brandwerend glas kan dan voldoende worden gekoeld om breuk te voorkomen. Daarvoor moet echter ieder glasvlak van een speciale sprinklerkop worden voorzien waarbij rekening moet worden gehouden met het gelijktijdig aanspreken van deze

koppen. En daarvoor is te weinig water. En dan laten we de architectonische consequenties van een spaghetti aan sprinklerleidingen in het zicht nog even buiten beschouwing.

De vertegenwoordiger van de opdrachtgever had geen maatregelen begroot aan de bewuste pui en stuurt aan op uitvoering volgens plan. Dat wil zeggen: de brandscheiding wordt niet brandwerend uitgevoerd, en aan de onbeveiligde kant wordt een rij normale sprinklerkoppen aangebracht. De situatie wordt gemotiveerd door de sprinklerinstallateur een installatiecertificaat af te laten geven waarmee het bevoegd gezag wordt overtuigd. Want er is immers een certificaat.

Sproeien

Het Bouwbesluit schrijft voor (in artikel 6.32, eerste lid) dat een sprinklerinstallatie wordt voorzien van een geldig inspectiecertificaat dat wordt afgegeven volgens een door het CCV opgestelde procedure. Zo'n certificaat is 1 jaar geldig. Dit artikel geldt ook voor bestaande gebouwen en voor verbouwingen.

Een installatiecertificaat is een certificaat waarmee wordt onderbouwd dat een installatie doet wat deze moet doen, maar beschouwt alleen de installatie technische aspecten en niet de samenhang met de bouwkundige en organisatorische aspecten.

“Inspectiecertificaat is zoiets als het Monster van Loch Ness”

ten. Stel dat een gebouw wordt voorzien van een sprinklerbeveiliging. In dat gebouw worden stalen tuinmeubelen opgeslagen. De sprinklerinstallatie wordt hierop gedimensioneerd. Vervolgens wordt besloten dat in het gebouw kunststof tuinmeubelen worden opgeslagen. Dit is binnen het installatiecertificaat geen probleem: de installatie doet wat deze moet doen, namelijk het sproeien van water op een brand. Maar kunststof is iets anders dan staal: de sprinklerbeveiliging schiet dus tekort. Het doel, dat is het beheersbaar houden van een brand, wordt daarmee niet bereikt.

Bij een inspectiecertificaat wordt wél gelet op de context. Er wordt dan namelijk gecer-

tificeerd op afgeleide doelstellingen. Dat wil zeggen dat een installatie in zijn context geschikt moet zijn.

Gevoelig

Bij een inspectiecertificaat wordt dus ter plaatse gecontroleerd of de opgestelde voorraad binnen de aangehouden risicoklasse valt. Of er niet te hoog is gestapeld. Maar ook of de voorgeschreven installatie technische oplossing (normale sprinklers langs de wanden) resulteert in de beoogde brandwerendheid. Want een sprinklerinstallatie is gevoelig voor een grote brand van buiten: wanneer ergens een grote brand kan ontstaan waarvoor onvoldoende

water beschikbaar is om deze te beheersen, dan schiet de beveiliging tekort wanneer deze brand het gesprinklerde gebied bereikt.

Het bevoegd gezag uit voorafgaand praktijkvoorbeeld had nooit een installatiecertificaat mogen accepteren. Met het accepteren hiervan wordt het beoogde brandveiligheidsdoel, dat is het beheersbaar houden van een brand, niet bereikt!

¹⁾ Hierop is een uitzondering mogelijk door het gebouw in een lagere brandcompartimentsklasse in te delen, maar dat stuit in dit type situaties meestal op bezwaren van het bevoegd gezag 🚫

PRAKTIJK

Dit artikel is een pleidooi voor een gelijk speelveld. De regels zijn helder. Zo moeilijk hoeft het niet te zijn! Toch zien we dat in sommige gemeenten installatiecertificaten geaccepteerd worden. Eigenlijk is dat niet acceptabel. De beoogde doelstellingen worden hiermee niet bereikt wat een negatief effect op brandveiligheid heeft. En partijen die zich aan de spelregels houden lopen een achterstand op. En dat kan niet de bedoeling zijn van spelregels. Hendrik-Jan Doevendans is sr. adviseur brandveiligheid en partner bij DGMR. Meer info? Reageren? hdo@dgmr.nl.